

Protokół przesłuchania
świadka

Dnia 6.VI.1949 r. w Warszawie, Członek Głównej Komisji Badania Zbrodni Niemieckich w Polsce Mgr. Norbert Szuman, działając z mocy Dekretu z dn. 10.11.1945 r. (Dz.U.R.P. Nr. 51, poz. 293), przesłuchał niżej wymienionego w charakterze świadka bez przysięgi - przy współudziale ^{Teresy Koll} ~~Andrzeja Janowskiego~~, jako protokółanta.

Po uprzedzeniu świadka o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania i o treści art. 107, 115 k.p.k. Świadek zeznał co następuje:

Imię i nazwisko: - Gasik Maria z d. Bakera
 Data i miejsce urodzenia: - 23. XI. 1920 r. w Długiej Brzezinie pms. Kozłówek
 Imiona rodziców: - Łukasz i Rozalia z d. Karoluch
 Zawód ojca: - górnik
 Przynależność państwowa i narod. - polska
 Wyznanie: - rzymskokat.
 Wykształcenie: - 7 oddziałów szkoły powsz.
 Zawód: - przy mężu
 Miejsce zamieszkania: - Bachmucka 15 m 7 w K-wie
 Karalność: - niekarana

Wybuch powstania warszawskiego 1944 r. zastał mnie w domu przy ul. Bachmuckiej 15. Teren Fortów Mokotowskich, a więc i nasze ulice były w rękach Niemców. Do dnia najbliższego oddziały niemieckie znajdowały się na forte, powstańca - wólcwi ul. Niepodległości. Do dnia 7-go sierpnia 1944 na terenie ul. Bachmuckiej i Pyskiej przychodzili często patroli niemieckie, sprawdzali ukrywających się tam ludności. Jakże to były jednostki wojskowe, podać nie umiem.

Dnia 7-go sierpnia 1944 r. Niemcy w zupełności względny sposób karali wyjść całej ludności z ul. Pyrskiej, Bachmackiej, Wotostkiej i Baboszewskiej i poprowadzili nas w liczbie 300 osób na Fort Mokotowski do jakiegoś oficera - komendanta. Komendant ten dał jednemu z mężczyzn ~~karę~~ ^{z ludności cywilnej} przepustkę dla całej grupy i karał nas pod eskortą złożoną z 4-ech żołnierzy niemieckich, wyjść z miasta. Żołnierze poprowadzili nas przez Okęcie, Paluch dał nam wysięgowego na Stwiercu gdzie nas rozpuszcili.

Gdy grupa nasza przechodziła przez Okęcie, została ostrzelana przez jakiś oddział niemiecki. Uratowała nas jedynie od śmierci szybka interwencja naszej eskorty.

Co do mogił zbiorowej mierniczej są w wylocie ul. Pyrskiej przy ul. Odryca, świadek zeznaje w następujący:

Po powrocie ludności cywilnej na teren ul. Pyrskiej, Bachmackiej i okolicznych, wiosną 1945 r., magistrat zbierał z tego terenu zwłoki ofiar powstania. Zwłoki te chowane były tymczasowo w zbiorowej mogile na rogu ulic Odryca i Pyrskiej. O żadnej masowej zbrodni na wyżej wymienionym terenie nie słyszałem. Jesienią roku 1945, lub następnego (dokładnie nie pamiętam) przewoźny również przeprowadził ekshumację mogił zbiorowej.

Na tym protokół zakończono i odniwano.

Antoni Gm

Gasik Hanna

Protokolowane:

Zoll Teresa

Omówienie:

str. 1. w. 5 od góry : skreślono : "Andrzej Janowski", podpisano: "Teresa Zoll"
 " - 4.6 - " - " : " - " : "do dnia"
 str. 2. w. 5 od góry : - " - " : "kartę przejścię", podpisano: "z ludności cywilnej"